२०२१-२२

शास्त्री-परीक्षा

खण्डः–तृतीयः, अधिसत्रं–द्वितीयम्

विषयः- अनिवार्यसंस्कृतम्, पत्रं- द्वितीयम्

समयः - ३½ होराः **सम्पूर्णाङ्काः – ७०**

निर्देशः – एकस्यां पंक्तौ दश शब्दाः प्रतिपृष्ठं च अष्टौ पंक्तयो लेख्याः ।

१. अधोनिर्दिष्टसूत्रेषु कानिचन त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्येयानि। ९

क. पोरदुपधात्।

ख. एतिस्तुशास्वृदृजुषः क्यप्।

ग. आतश्चोपसर्गे।

घ. चरेष्टः।

ङ. गेहे कः।

च. भिक्षासेनादायेषु च।

२. निम्नाङ्क्तिेषु रूपद्वयं सूत्रनिर्देशपुरस्सरं साधनीयम्। ६

क. एधनीयम्।

ख. देयम्।

ग. कार्यम्।

घ. कारकः।

३. अधस्तनेषु केषाञ्चित् <u>त्रयाणां</u> सूत्राणां सोदाहरणं व्याख्या विधेया - **९**

क. दित्यदित्यादित्यपत्युरपदाण्ण्यः।

ख. उत्सादिभ्योऽञ्

ग. अत इञ्।

घ. शिवादिभ्योऽण्।

ङ. स्त्रीभ्यो ढक्।

४. अधस्तनेषु किमपि रूपद्वयं सूत्रनिर्देशपूर्वकं साधनीयम्। **६**

क. आश्वपतम्।

ख. गाङ्गः।

ग. कानीनः।

घ. रैवतिकः।

५. पञ्चविधं ब्राह्मणलक्षणं वज्रसूचीदिशा प्रतिपादयत। **१०**

अथवा

जीवत्वाद् भवति ब्राह्मणो न वेति विवेचयत।

६. अधस्तनेषु कस्यापि श्लोकद्वयस्य व्याख्या यथाग्रन्थं विधेया- **१२**

क. आकाशगामिनो विप्राः पतन्ति मासंभक्षणात्।

विप्राणां पतनं दृष्ट्वा ततो मांसानि वर्जयेत्।।

ख. न कुलेन न जात्यावा क्रियाभिर्ब्राह्मणो भवेत्।

चण्डालोऽपि हि वृत्तस्थो ब्राह्मणः स युधिष्ठिर।।

ग. अधीत्य चतुरो वेदान् साङ्गोपाङ्गेन तत्त्वतः।

शूद्रात् प्रतिग्रहग्राही ब्राह्मणो जायते खरः।।

घ. एकवर्णमिदं विश्वमासीद् पूर्वं युधिष्ठिर।

क्रर्मक्रियाविशेषेण चातुर्वर्ण्यं प्रतिष्ठितम्।।

७. केचित् <u>चत्वारः</u> समाधेया निजग्रन्थदिशा - ८

क. रामं कः अजनयत्?

ख.द्रोणः कस्माज्जातः?

ग. शूकरः कति जन्मानि?

घ. गौतमः कस्माज्जातः?

ङ. चण्डाली कम् अजनयत्?

च. प्रतीत्यसमुत्पादस्य द्वौ भेदौ कौ?

छ. बीजनिरोधे किं जायते**?**

ज. सम्बुद्धः किं देशयामास**?**

८. **मध्यमकशालिस्तम्बसूत्रदिशाबाह्यप्रतीत्यसमुत्पादो वर्णनीयः।** **१०**

अथवा

अनिरोधमनुत्पादमिति पद्यं यथाग्रन्थं व्याख्येयम्।

****